

1900-12-09

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København (Danmark)

Modtagersted:

New York (USA)

Omtalte personer:

Den Frie Udstilling

P.V. Jensen-Klint

Harald Slott-Møller

Omtalte steder:

Nyhavn, København, Danmark

Hellerup, Danmark

New York, USA

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/III/1 - R

DOKUMENTINDHOLD

Rohde sender en julehilsen til Willumsen i New York, og han takker for Willumsens pakke med amerikanske aviser. Han beskriver, hvorledes han forestiller sig, Willumsen har indrettet sig i derovre. Han forestiller sig, at Willumsen sidder i et rent og blomsterfyldt atelier, men han sidder der med bristede illusioner og med den samme ensomhed, som han alle dage har haft. Afslutningsvis fortæller Rohde, at han har haft et sammenstød med Slott-Møller på Den Frie Udstillingss generalforsamling.

TRANSSKRIFTION

D. 9.XII.1900.

Silkegade. 13^{II}. København

Kjære Willumsen!

For vel en 14 Dage siden sendte jeg Dem et Brev, men til Deres gamle Adresse, idet jeg først nu erfarer, at De er flyttet. Omtrent samtidigt har Klint skrevet Dem til sammesteds hen, hvilket han har bedt mig sige Dem.

—

Siden den Tid er der nu vel ikke passeret meget, men da jeg antager at et Brev, som i disse Dage afgaar herfra, vel omtrent ved Juletid vil kunde naa Dem, maa jeg dog sende Dem nogle Linjer, at De i denne Tid, hvor man i hvert Fald i vor "gamle Verden" aldrig undlader at blive lidt blød om Hjærtet, kan vide, at der er nogen herhjemme, der tænker paa Dem. . Ja om vi nu havde ventet et hundred Aar med at blive født – eller maaske ikke engang saa længe – saa havde den smule Vand, der adskiller os maaske ikke [bedtyder] mere end i sin Tid Strækningen fra Nyhavn til Hellerup, men endnu er det desværre en forbandet lang Rejse over til Dem, saa at jeg, der virkelig, hvad De maaske ikke troer, havde meget Lyst til en Amerikas-Tour, ganske maa opgive Tanken derpaa, i hvert Fald foreløbigt.

—

– Nu maa jeg nøjes med i Tanken at opsøge Dem og jeg faar da maaske et helt fejlt Billede af min fraværende Ven. . – Jeg tænker mig ham siddende i sit Studio; – det ved jeg nu hvorledes er; det er stort; og lyst og renligt, renligt til Properhed; der er Blomster i det, som ere plejede og hyggede, saaledes som disse Vorherres bedste Skabninger, der kun gjør godt og glæder Næsten og aldrig Fortræd ogsaa fortjener det, og midt i Renligheden og den fattige Pyntelighed ser man, at der arbejdes og tænkes – saaledes er der nemlig altid i Deres Værksted, derfor dets ejendommelige Tiltrækningskraft; det er saa sjældent at se denne Forening hos en ejendommelig Kunstner der gaar sine egne Veje, det er ellers Egenskaber, som er særegen for den jævne Borger for den, der

mindst af alt tænker paa at storme Parnasset. – Det var Værkstedet!

Men nu Dem selv. Hvorledes ser jeg Dem? Som den sejrssikre, livslystne Mand med Troen og Haabet paa Fremtiden? Nej – og dog – De ser ikke ud, som ham; De sidder formodentlig ensom og forpint med endnu flere graa Haar i Deres Manke end, da de rejste ud, med endnu flere bristede Illusioner og tabt Haab; - og dog mon De alligevel ikke inderst inde endnu troer paa Sejren og Livet, endnu ikke venter, at Fremtiden vil betale, hvad Fortiden snød Dem for; jeg troer det. Jeg troer, at De endnu sidder i Deres Ensomhed, som den samme slige Mand, de alle Dage har været, og til denne Mand sender jeg nu min Julehilsen og mine gode Ønsker om, at Haabet ikke maa blive beskjæmmet; og at De i det nye Aar maa faa Lejlighed til at sende mange gode Tidender hjem til dem, der holder af Dem. –

--

Igaar modtog jeg en Pakke Aviser fra Dem, som De skal have Tak for. Det var morsomt at se dette forskelligartede Billedstof, som en amerikansk Avis raader over. Bedst forekom mig de humoristiske Ting mig; De var ofte paa engang morsomme og saa saa Satans godt gjorte.

--

Af mere aktuelle Nyheder herfra er vor Generalforsamling som fandt sted iaftes med et stærkt Sammenstød mellem Slott-Møller og mig. Jeg kan ikke finde mig i denne Mands Underfundighed, og hvor ubehageligt det end er mig at røre ved ham, synes jeg det er Pligt for mig at afsløre ham som den Hykler og Bagvasker han er. – .

Noget for Dem i Amerika særligt interessant passerede der ellers ikke; vi ville nu gjøre hvad vi kan for at knytte saa mange som muligt af de unge til os. .

-

Indlagt er nogle Udklip af "Politiken" for det Tilfælde, at De ikke ser dette Blad.

-

Og saa til Slut mine bedste Julehilsner og Ønsker om et godt Nytaar med megen Arbejdslyst og Arbejdsmulighed.

Og fortæl mig saa noget om hvorledes det gaar Dem, og hvad De bestiller.

Deres hengivne Johan Rohde.

D. 9. XII. 1900.

Lillebygd. 13. Kjøbenhavn

Kjære William!

For vel en 14 Dage siden sendte jeg Dem et Brev, men da Dem
ganske Adressen, idet jeg først var usikker, at De var flyttet. Omvendt samt-
sigst har Klem's Sønnet Dem vist sammesteds her, hvilket kan have ledt
mig søge Dem. —

Siden den Tid er der vist vel ikke passet meget, men da jeg antager,
at et Brev, som i disse Dage appen kan komme, vel omvendt vil føleligt
vil rime med Dem, naar jeg dog sende Dem nogle Linjer, at
De i den Tid, hvor man i hvert Fald i en ganske Verden al-
mindelig vil have lidt lidt om Hæder, kan vide, at der er nogen Høje-
me, der tænker paa Dem. — Ja, der er vist nok meget ventet at
hundred Aar med at blive fortalt — eller maaske ikke engang saa længe —
saa langt den Smule Vind, der adskillig og maaske ikke betydelig mere

end i sin Tid Størrelsen for sig selv til Hellerup, men enden
er det dog en en forlængere lang Rejse om til Dem, saa at jeg, der
aldrig, hvad De maaske selv ikke tror, har meget lyst til at komme
der-til, ganske man ogsaa tænker derpaa, i hvert Fald forældt. —
— Men man er ogsaa med i Tænkning at opføre Dem i den gamle da maaske
der er helt fuldt Billed af min farverne Ven. — Vi tænker om
ham sidstend i sit Studio, — det ved jeg vist nok, at det er stort,
og lyst og rent, rent i sin Proprietet; der er Blomster i det, som er
gljeds og hyggeligt, saaledes som disse Vorheres bedste Stuer, der den
gjættelig og gode Hæder og aldrig Fortid ogsaa forlængere det, og mind
i Renteligheden og den fattige Tjænkning er man, at der altsaa er tænkt.
— Saaledes er der nemlig altid i Dem Væbsted, og derfor den ejendomme-
melige Tilværelseskraft; det er vistnok saa sjældent at se denne For-
tids en ejendommelig Kinstre, der gaar sine egne Veje, det er allers sjæl-
stent, som der er ^{sædvanlig} ejendommelig for den gamle Borge. For den, der Mænd
af alt tænker paa at storme Parnassus. — Det var Væbstedet!

Men om Dem selv. Koster det at se Dem? Som den sejskræftige,
hvisløjstede Mand med Toren og Haaret som tembliden? Høj-
g og - De se ellers ikke, som ham, De se der formentlig ensom
og forpint med ensom flen grøn Haar i Dens Munkes end, de
de rejde ind, med ensom flen bristede Illusioner og tulle Haar; -
g dog man De alligevel ikke indstøt ind i ensom ture paa Tjener og
Lær, ensom ikke males, at tembliden vil belale f, hvad Tjener
snød Dem for; i ture det. I ture, at De ensom sedde
i Dens Ensomhed, som den samme sejskræftige Mand, de alle Dage
har vent, g de den Mand sende g min min Julehilsen g
min god Pustet om, at Haaret ikke man bliv besynderlig; g
at De i det nye Aar man for Ligtjend til at sende mange
god Tidende hjem til Hjemmet, der holder af Dem. -

Igen med g i en Fisker Arde for Dem, som De skal have Tas
for. Det var maa som at se De som forlystet alene Billedet, som en

amerikansk Arde sende om. Det for dem mig i hør om stude Tjener
mig; de var g for den engang maa som g den den Tjener god gjorte.

af mine aktuelle dygtighed i en Generalforsamling som fandt sted i alle med
et stort Sammenstød mellem Stolt-Mølle g mig. I den ikke funder mig
i den Mand under sin dygtighed, g hør utvænligt det end er mig at røre ind
ham, synes g, at det er Tjener for mig at afslutten ham som den Tjener
g Dagens ham se. -

Dags for Dem: Amerika selv interessant person de alle ikke; i
ikke en gine hør at den for at kende se mange som mig af d mig,
for d.

Tidligt er nogle Udsig af Tjener for det Tjener, at De ikke se det
Blad.

g den de Tjener min bedste Julehilsen g Pustet om et god Tjener
med mig Arde dygt g Arde mulighed.

g for det mig den noget om hør det den Dem, g hør De
Tjener.

Dens hør den Tjener Rode.